

KURYER LITEWSKI

w Wilnie w Piątek dnia 4 Lutego r. s. 1827 roku.

KRÓLEWSTWO POLSKIE.

Warszawa d. 8 lutego.

(z Monitora Warszawskiego.)

Z rozporządzenia JW. Arcybiskupa, Prymasa Królestwa, odbędzie się nabożeństwo jubileuszowe w Kościele ś. Andrzeja, dla zgromadzenia Panien Kanoniczek. Zacznie się dnia 11 b. m., to jest, w przyszłą niedzielę, a skończy się dnia 15 t. m.

Świeżo wyszło na widok publiczny dzieło profesora uniwersytetu warszawskiego i członka towarzystw uczonych, Michała Szuberta, pod tytułem: „Opisanie drzew i krzewów leśnych królestwa polskiego.” in 8vo 1827. W tym dziele opisuje autor drzewa i krzewy polskie, wyklada ich własności, podaje sposoby rozmnażania pożytecznych i wytepiiania szkodliwych, wskazuje użycie onych do budowy, nakoniec naucza, jaki grunt sprzyja któremu drzewu, i jaki mu wzrastać nie pozwala. Dzieło to, do 400 stronie in 8vo majori obeymujące, kosztuje zł. pol. 10. Szkołom wyższym poleconą została ta książka przez Kom. rząd. ośw., która się o użyteczności oney poprzednio przekonała.

Wyszedł z druku, pierwszy dwu arkuszowy poszyt *Dykcjonarz ekonomii politycznej*, Ganiha, przez Fr. Hr. Skarbka przełożonego. Oprócz wstępu, zawiera dwa artykuły z litery A, to jest *adzio* i *adziotarstwo*.

W dalszym ciągu, wyszła w instytucie litograficznym szkolnym mappa województwa lubelskiego, przez profesora Kolberg wydana.

Niewielu mężczyzn, a ledwo kilkanaście kobiet, było ciekawych widzieć d. 6 b. m. walczącą panią *Bagolini* z kilku tutejszymi profesorami fechtowania. Zdaje się, że mniejsza sala i godzina nie wieczorna, byłyby właściwsze na takowe widowisko.

FRANCYA.

Paryż dnia 22 stycznia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Woyskowi, uwolnieni od czynney służby, i mieszkający w Departamencie *Niższego Renu*, a będący członkami legii honorowej, podali znowu d. 31 grudnia Wielkiemu kanclerzowi wspomnioney legii prośbę o wypłacenie im zaległej pensyi od roku 1814 do 1810.

Odgłos wojna (pisze *Monitor* tutejszy) z ust do ust przechodzi: wojna! między kim? gdzie? dla czego? zapomniano o tych trzech pytaniach. Między kim? między Hiszpanią i Portugalią; lecz Hiszpania jest to samo co Francya, a Portugalia co Anglia. Anglia i Francya oświadczyły z wysokości swoich Tronów, i przez usta Królów i Ministrów, iż chcą pokoju; że potrafią do niego zmusić każdego, kto by go chciał zamieszać, i że wszystkie Dwory są tegoż samego zdania. Zapytujemy się dalej, gdzie ma być wojna? w Hiszpanii czy Portugalii? lecz Portugalscy buntownicy są opasani, a woyska Hiszpańskie, w mniejszej nierównie liczbie od Francuzkich woysk, porozstawianych na załogach, i wylądowane woyska

Angielskie, odebrały ten tylko rozkaz, ażeby szanowały wolę Króla *Ferdynanda*, który nie obwiniając Hiszpanią o mniej roztropny zapal, łącznie z jednomyslnemi przedstawieniami ciała dyplomatycznego w *Madrycie*, jest za utrzymaniem pokoju. Nakoniec, o co się ma toczyć wojna? Aby obalić konstytucyę, nadaną przez rząd prawy. I możnaż było mniemać, że Francya do tego należy? Cóżby wypadało odpowiedzieć pisarzom, którzy nas chcą omamić udaniem, iż w to wierzą po mowie Króla Francuzkiego i oświadczeniu Pana *Damas*? Rząd uroczyscie się oświadczył, iż działać będzie stosownie do swoich wyrażeń.

Gazeta Codzienna twierdzi, iż odebrała pewną wiadomość, że Portugalskie woysko konstytucyjne weszło do Hiszpanii pod pozorem wyśledzenia i ścigania powstańców. Taż gazeta donosi z listów odebranych z pogranicza Portugalii, iż tymczasowy dowódca oddziału woyska angielskiego, które wylądowało do *Lizbony*, posłał Margrabiemu *Chaves* nader zuchwałe pismo, w którym wzywa tegoż Jenerała, aby ustąpił z Portugalii, i grozi mu, iż go będzie ścigał do Hiszpanii i nie da pardonu żadnemu żołnierzowi, którego wezmie w niewolę wojenną. Margrabia *Chaves* miał po tém angielskiem samochwalstwie, jak go nazywa *Gazeta Codzienna*, wezwać angielskiego Jenerała do ustąpienia z Portugalii. Co się zaś tyczy życia poymanych powstańców, którym Anglicy zagrażają niedaniem pardonu, dostateczną jest za nie rękoymią życie uwięzionych Anglików w *Almeida*, *Lamega* i *Pinhel*. Według wspomnioney gazety powstańcy portugalscy ciągną ku *Lizbonie*. Anglicy, którzy należą do korpusu Jenerała *Clinton*, nie doznali dobrego przyjęcia w *Lizbonie*. Woysko portugalskie oddane pod dowództwo Marszałka *Beresford*, ma pułkami uciekać, a Jenerałowie konstytucyjni *Aceredo* i *Villastor* przez nieczynność swoją utracili zaufanie Anglików. Przyczyna, dla której powstańcy nie zajęli jeszcze *Oporto*, ma być ta, iż z dowódcami konstytucyjnemi zawarty został układ, aby Anglików do tej twierdzy nie przyjęto.

— Dnia 23 —

(z teyże gazety.)

W *Biografii żyjących* umieszczony jest następujący artykuł o Panu *Maubreuil*, który nastawał Xięcia *Talleyrand*: „*Marie-Arnaud Guerry de Maubreuil*, urodził się w Bretanii, około 1780 r. Odbywszy wiele kampanii w woysku Francuzkiem, przeszedł do służby *Hieronima Bonapartego*, naówczas Króla Westfalskiego. Znajdował się w *Paryżu*, w czasie weyścia sprzymierzonych w roku 1814. Przebiegał bulwary wykrzykując z największą zapalczywością przeciwko przywłaszczycielowi. W kilka dni potem, udał, iż ma zlecenie odebrania brylantów koronnych, uwięzionych przez familią *Bonapartego*. Napotkawszy na drodze z *Fontainebleau* Xiężną *Wirtemberską*, małżonkę *Hieronima*, zatrzymał jey ekwipaże, i zabrał z nich wiele bardzo pak napełnionych drogiemi rzeczami. Rząd Królewski wydał rozkaz powrócenia jey tego; lecz nie znaleziono pudełka wielkiej wartości. Pan *de Mau-*

breuil natychmiast został przytrzymany i stawiony przed sąd cywilny Departamentu *Sekwany*, który oświadczył się niewłaściwym. Został na wolność wypuszczony; znowu przytrzymany w czasie studniowego panowania, ogłosił swoją obronę bardzo krzywdzącą rząd królewski. Nagle drzwi więzienia otworzyły się przed nim; udaje się do *Bruzelli* pod fałszywem nazwiskiem, lecz tam jest poznany i przytrzymany jako podejrzany o chęć godzenia na życie *Ludwika XVIII*. Zaprowadzony do *Gandawy*, w więzieniu otwiera sobie żyły; lecz przywróconego do życia prowadzą do *Akwizgranu*, w myśli oddania go Prusakom; z drogi ucieka, i przybywa do *Paryża* w czasie drugiej restauracji. W Czerwcu 1816 znowu jest przytrzymany za spółnictwo w chęci porwania *Xiążąt* w okolicach *St. Cloud*. W sierpniu 1817 był stawiony przed policją poprawczą o zabranie klejnotów *Xiężny Wirtembergskiej*. Sąd ten uznał się niewłaściwym do tej sprawy, a Pan de *Maubreuil* odesłany został przed Trybunał Królewski, gdzie sam swojej sprawę bronił, lecz jako człowiek pozbawiony rozumu; podał razem notę do wszystkich Postów Mocarstw zagranicznych. Sąd kassacyjny odesłał go przed Trybunał Królewski w *Rouen*, a później w *Douai*. W czasie kiedy już wyrok miał zapadnąć, obwiniony czwartym razem umknął z więzienia; przeszedł do Belgium, a ztamąd do Anglii, Trybunał w *Douai* obwinionego skazał zaocznie na pięć lat więzienia i zapłacenie 500 franków.

— Dnia 24 —

Lord *Cochrane* znajduje się w *St. Tropez*, gdzie uzbroidł bryg, który może wziąć 400 beczek ładunku, a który kupił za 160,000 franków. Są na nim działa 12sto i 14sto funtowe. Ludzie do niego przeznaczeni są już w *Marsylii*, i biorą swoją płacę. Korweta *Jednorózec*, na której Lord *Cochrane* przybył do *Marsylii*, popłynęła do *Napoli di Romania*, dokąd Lord uda się na owym brygu. Korweta wzięta z sobą 160,000 franków. Lord *Cochrane* kazał robić bandery francuskie, angielskie, austriackie, greckie i tureckie.

— Dnia 25. —

Celem podróży *Xięcia Polignac* do *Rambouillet* było kupno pewnej majątności w tamecznej okolicy. Urzędowy układ w tej mierze miał być zawarty wczora, i *Xiążę* wyjedzie wkrótce na powrót do *Londynu*.

Rozkaz dalszego trzymania Pana *Maubreuil* w więzieniu, nadaje zbrodni jego cechę rozmyślnego znieważenia *Xięcia Talleyranda*, przysparowaniu obowiązków urzędowych, co podług artykułów 231 i 232 kodexu karnego pociąga za sobą karę więzienia i stania pod pręgierzem.

Słychać, iż w Izbie deputowanych po skończeniu obrad projektu do prawa o druku, jeden z członków ponowi wniosek uczyniony dawniej przez Deputowanego *Jankowicza*, aby urzędnicy, zasiadający w Izbie, nie należeli do kreskowania.

Na giełdzie tutejszej rozeszła się znowu pogłoska o zupełnej porażce Margrabiego *Chaves*, i złym stanie interesów powstańców portugalskich. Spodziewają się znacznego podniesienia ceny papierów skarbowych.

Izba Deputowanych. Na sessyi dnia 19 b. m. uczyniono wniosek, aby z powodu prywatnych długów, Królewskiego i *Xiążąt*, pochodzących jeszcze z czasu, gdy za granicą bawili, dozwolony był kredyt; odłożono ten przedmiot. Pan *Francklien* prosił Izby, aby odrzuciła nowy projekt względem druku. Z tego powodu mówił Pan *Castelbajac*, dowodząc, iż *Izba* nadrzywałaby swego prawa, gdyby takich petycyy nie odrzucała. Pan *Royer Collard* twierdził, iż ustawa nie wzbronila petycyy, ale tylko urządziła ich podawanie, i że petycye są dawniejszym prawem, niż sama ustawa; nawet od niej wyższem. Postanowiła *Izba* odesłać petycyy Pana *Francklien* Kommissyi wyznaczonej do rozważania projektu względem druku.

— Dnia 28. —

(z Monitora Warszawskiego.)

Onegdaj czytano w akademii francuskiej

projekt próby do Króla. Zebranych było 22 członków, a z innych klas instytutu kilku tylko członków, jako słuchaczów przypuszczono. Treść adresu przyjęto jednogłośnie. Margrabia *Lally Tolendal*, który postępowanie akademii za niewczesne uważał, uznał przecieź, iż żadna suplika w stosowniejszych i pełniejszych uszanowania wyrazach ułożoną być nie może. Zgodzono się, aby tymczasem treści supliki do pism publicznych nie podawać, a bióro uzyskało polecenie, aby według zwyczajnych form postąpiło, celem wyjednania audyencyi u Króla, dla złożenia adresu.

Dnia 27 stycznia, po zgromadzeniu się członków, kanclerz akademii francuskiej odczytał list pierwszego kamerjunkra *J. K. Mości*, w którym, na rozkaz Najjaśniejszego Pana, donosi: że Król oświadczył, iż wcale nie przyymie u siebie dyrektora akademii.

Generał *Baltazar* wyjechał dnia 26 b. m. do *Pampeluny*, w której ma objąć dowództwo.

Jutro ma być raport złożony o 16 petycyyach przeciw prawu o wolności druku. *P. Bonnet* jest referentem kommissyi deputowanych wyznaczony do roztrząśnienia projektu o policji druku.

ANGLIA.

Londyn dnia 17 stycznia.

(Journal de St. Petersburg.)

Czytamy w dzienniku *Times* pod dniem 17: Postanowiliśmy zebrać tu wyjątki z różnych listów, przywiezionych wczora z *Lisbony* przez pakebot *Stammer*. Autorowie tych listów uważają interessa Portugalii bardzo odmiennie; wszakże ta różnica w sposobie widzenia rzeczy, nie powinna dziwić, w chwili wypadku politycznego, takiego, jaki jest teraz.

Jeden z tych listów zawiera kopiją urzędowego biuletynu ministra wojny, niepomieszczonej jeszcze w gazetach podczas odjazdu pakebotu, co nas właśnie upoważnia do spiesniejszego jej ogłoszenia. Podług tego dokumentu, zdaje się, że Margrabia *Chaves* i powstańcy, któremi on dowodzi, cofają się w kierunku *Celorigo*.

(Wyjątek z listu prywatnego.)

„Cała prawie piechota angielska, już przybyła; woyska te przyjęte zostały, jak się domyślać możesz, z wielką radością; jesteśmy teraz spokojni o bezpieczeństwo tej stolicy, a nawet całego kraju w ogólności: gdyż powstańcy na wszystkich stanowiskach zbici zostali przez siły konstytucjonistów, chociaż udało się im opanować *Almeidę*, przez zdradę półkownika, dowodzącego w tym mieście. *Almeida* była niegdyś bardzo mocną warownią; lecz utraciła całe swe znaczenie, od czasu ostatniej wojny Portugalskiej, fortyfikacye jej bowiem zniszczone zostały.

„Najsprzeczniejsze pogłoski szerzą się, względem powodzeń margrabiego *Chaves*; niektóre osoby utrzymują, że woyska rojalistowskie, posunęły się aż za *Koimbrę*. Ucieranie się opinii politycznych, wszczęło tu wojnę sporów, zapalającą wszystkich.

Z drugiego listu pewnego oficera angielskiego, pod d. 1 stycznia, brzmi całę przeciwnie:

„Wyruszyliśmy z *Portsmouth*, dnia 26 grudnia, o godzinie 4tej z południa, na statku parowym, i stanęliśmy pod skałą *Lisbony*, w sobotę w nocy. Naczelný dowódca mówił, że Hiszpania zgodziła się na wszystko, cokolwiek jej podano: lecz wszystko ma bardzo smutną postać. Powstańcy są silniejsi (*very strong*) aniżeli się zdawało: może z polityki tajono ich siły. Wzięli oni *Almeidę* bez wystrzału.

„Nasi waleczni żołnierze, staną do boju wnet po wyładowaniu; jest ich około 3,000. Nie mogą ci wyrazić radości, jakiej doznają, widząc naszych dzielnych spółziomków wylądowujących, z takim porządkiem i karnością; lecz przykro mi jest wyznać, iż zdaje mi się, jakobyśmy nie dobrze byli widziani w tym mieście.

Oporto, dnia 27 grudnia.

„Nie mamy wiadomości o woyskach nad *Tamęgą*, ani też o powstańcach. Interessa są w tym

stanie, w jakim były zeszłego tygodnia. Wszystko tu jest w spokojności. Z Anglii przybyła jedna fregata i dwa brygi.“

Dnia 30 grudnia.

„Aż dotąd, strona przeciwna rządowi nie zmniejszyła bynajmniej swoich pretensyj; zdawałoby się owszem, że je wyżej posunęła, jeśli byśmy wnosili z podwajanych jej usiłowań, ku dopięciu swojego celu.

„Gazeta z d. 1 zawiera postanowienie Rejentki, nadające sądom wojskowym prawo, sądenia przestępców wojskowych, obwinionych o najwyższą zdradę.

„Wojska konstytucyjne i powstańców, równy prawie są siły. Podług ostatnich doniesień, konstytucyoniści zajmują się wzmocnieniem klasztoru dominikanów, na prawym brzegu rzeki *Tamaga*, około sławnej przeprawy *Amarante*. Powstańcy, będący w mieście, z przeciwny strony, nie śmieli ich tam atakować.

„Główna opozycja konstytucyi, odkryła się w prowincjach *Tras-os-Montes* i Wyższej *Beiry*; lecz z pewnością, że lud innych prowincyj, dalekim jest do sprzeciwiania się systematowi konstytucyjnemu.

„Część garnizonu *Elvaskiego*, zrobiła wycieczkę. celem opanowania tej twierdzy, pierwszej w Portugalii; lecz się jej nie powiodło.“

Dnia 20 stycznia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Dziś w południe zamknięto giełdę tutejszą z powodu obchodu pogrzebowego Xięcia *York*. Dokładniejsze w tej mierze szczegóły są następujące: Wczora dopiero dozwolono publiczności wchodzić na pokoje pałacu *St. James*, dla nawiedzenia zwłok Xięcia; nikogo atoli niekazanego puszczać kto nie miał grubey żałoby. Mimo tego przepisu, wciśniętą się jednak tak liczny tłum ludu do pałacu, iż przejść nie można było. Zarzucają policji londyńskiej, iż źle wypełniała swoją powinność w czasie tego obrzędu, a dzienniki angielskie żałują, iż w tej chwili nie naśladowano porządku policji paryzkiej, która w podobnych wypadkach jest wzorową. Wojsko rozstawione po ulicach dla zapobieżenia nieporządkowi, pomnożyło go jeszcze napełniając ulice. Skutek tego tłumy był taki, iż jedno z wystawionych rusztowań załamało się. Było na niem blisko 40 kobiet. Przy bramie pałacu *St. James* złożono mnóstwo trzewików, sukien damskich, płaszczów, kapeluszy, i t. d., które pogubiono w natłoku. Dzisiejsze gazety nie prawie nie zawierają prócz opisu tego pogrzebu. Orszak ruszył o godzinie 6tej zrana i zwłoki pochowano w *Windsor*. Wszystkie ulice były puste, i zdawało się, iż cała ludność *Londynu* udała się na drogę prowadzącą do *Windsor*. Pan *Herbert Taylor* i pułkownik *Stephenson*, są exekutorami testamentu nieboszczyka.

H I S Z P A N I J A.

Madryt d. 13 stycznia.

(Journal de St. Petersburg.)

Można wnosić z kierunku, nadanego rozmaitym regimentom, że *Badajoz* i *Salamanka*, są dwoma punktami, około których, skupiają się niemal wszystkie siły, poruszone przez gabinet madrycki. Zdaje się wszakże, iż główne wojsko zajmie *Badajoz*, bo ten punkt granicy hiszpańskiej, najbliższym jest *Lisbonie*; z resztą, w razie wojny, korpus ten działać będzie osobno, gdy tymczasem korpus zajmujący *Salamankę*, postąpi tylko naprzód dla połączenia się z rojalistami portugalskimi, znajdującymi się w *Beirze*.

(z Gazety Warszawskiej.)

Oddział wojska obserwacyjnego przeznaczony do *Estremadury*, ma zajmować następujące stanowiska: dywizya złożona z pułku piechoty i pułku jazdy oraz batalionu milicji gwardyi, stać będzie między *Albuquerque* i *Sierra de Gata*, a głó-

wna kwatera będzie w *Valencia de Alcantara*. W *Badajoz* oprócz zwyczajnej osady będą pułki milicji z *Sevilli* i *Valladolid*, oraz 8 pułk lekkiej jazdy, szwadron artylleryi konnej i 2 kompanie kanonierów pieszych; w *Merida* będzie pułk milicji z *Cuenca*; w *Amendralejo* pułk jazdy; w *Oliwenza* milicja z *Truxillo*, a w *Xeres de los Caballeros* w stronie południowej *Badajoz*, milicja z *Ciudad Rodrigo*. Zdaje się, iż mały oddział będzie także w *Salamance*, gdzie, oprócz przybyłego pułku jazdy, spodziewają się jeszcze dwóch pułków piechoty.

Pułkownik *Estarico*, dawniej intendent policji w *Grenadzie*, został posłany z pieniędzmi do *Estremadury*.

— *Dnia 25.* —

(z Monitora Warszawskiego.)

Wczora o pół do 4 z południa wyjechał dwór do *Pardo*, gdzie resztę zimy przepędzi. Z ministrów jeden tylko *P. Calomarde* towarzyszył Królowi; lecz, raz w tydzień, jeden z ministrów tu pozostałych pracować będzie z Królem, co dotąd nie bywało.

P O R T U G A L I A.

Lisbona dnia 13 stycznia.

(z Monitora Warszawskiego.)

Wnoszą, że *P. Trigozo* obemyie znowu ministeryum spraw wewnętrznych, i że marszałek polny *Povdas*, przyjaciel marszałka *Beresford*, zostanie ministrem wojny.

— *Dnia 9*, pułkownik angielski i jeden z urzędników ministeryum wojny, w towarzystwie szwadronu jazdy, udał się do głównej kwatery hrabiego *Villafior*, gdzie ma się układać, jak mówią z margrabią *Chaves*. Margrabia *Angeja* idzie ku *Tras-os-montes*, lecz słoty przeszkadzają pochodom wojskowym. Ostatnie raporta jenerała *Correa de Mello* dochodzą do dnia 4 b. m. z *Chaves*.

— Na rozkaz Rejentki, wojskowym angielskim też same honory mają być oddawane, jak i portugalskim.

— Dowiadujemy się z gazety urzędowej wczorajszej, że *P. Candido Jose Xavier* przyjął tymczasowe ministeryum wojny. Mówią, iż rada ministrów nie zezwoliła, na oddanie dowództwa marszałkowi *Beresford*, ponieważ jest cudzoziemcem.

N I E M C Y.

Od brzegow Menu dnia 26 stycznia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Dnia 23 b. m. odprawił się w *Dreźnie* chrzest nowo narodzonej córki Xięcia *Saskiego Jana*; dano jej następujące imiona: *Marya, Augusta, Fryderyka, Karolina, Ludwika, Amalia, Maxymiliana, Franciszka, Nepomucena, Kawerya*. Obecni Rodzicami chrzestnymi byli: NN. Król i Królowa *Sascy*, Królowa *Bawarska wdowa*, i Xiążę *Saski Maxymilian*; nieobecnymi zaś Rodzicami byli: NN. Cesarz i Cesarzowa *Austryacy*, Król *Bawarski* i Margrabina *Badeńska wdowa*.

W *Szwajcaryi* spadły wielkie śniegi, i bieg poczty w różnych miejscach był 48 do 60 godzin wstrzymany.

T U R C Y A.

Stambuł d. 27 grudnia.

(z Gazety Warszawskiej.)

Podług jednoznacznych odebranych wiadomości, zaszły znaczne rozruchy na niektórych wyspach *Archipelagu*. Wiadomo, iż niedawno kilka statków z *Greckiej wojennej marynarki* wypłynęło z *Idryi* na morskie rozboje, a z tego powodu *Angielski Kommodor Hamilton*, wydał do kupców w *Malcie* stosowne uwiadomienie. Zdaje się, iż w pierwszych dniach tego miesiąca jeszcze i inne okręty *Greckie*, podnieczone chciwością, czyli też potrzebą, chciały pójść za tym przykładem; prymaci tej wyspy, uwiadomieni o tém przedsięwzięciu, i przewidujący smutne z tego wyniknąć mogące skutki, postanowili mu przeszkodzić; lud i niektórzy marynarze oparli

się prymatom. Niejaki *Konduriotti*, mówią że to brat byłego Prezesa, który chciał się schronić na Angielską wojenną korwetę *Talbot* stojącą w *Idryi*, i będącą pod dowództwem Kapitana *Spencer*, miał sobie nanygodziwiej postąpić; zapalił dom Admirala *Tobasi* i wiele jeszcze innych popełnił zbrodni. Kapitan *Spencer* wysłał natychmiast kupiecki bryg do *Vurla*, aby niezwłocznie uwiadomić o tych zdarzeniach Kommodora *Hamilton*, który po otrzymaniu tego raportu popłynął niebawnie do *Idryi* na okręcie *Cambriane*, i wydał rozkaz Kapitanowi *Dundas*, dowódcy wojennego szlupu *Rose*, aby się z nim natychmiast udał. Powiadają, iż nakoniec prymaci otrzymali przewagę. Kapitan *Spencer* przedsięwziął zaradcze środki, a stanawszy ze swoją korwetą przed portem i zagroźwszy, że zatopi pierwszy okręt, który z niego wypłynie, miał nie dozwolić wyjść pod żagle rozbójniczym okrętom; z tém wszystkiém nie mamy o tém wiarogodnych wiadomości.

Grecki Admiral *Miaulis*, który się niespodziewanie pokazał zeszłego tygodnia z 14 wojennymi statkami przy wyspie *Samos*, żądał jak się o tém teraz dowiadujemy, znaczney kontrybucyi od mieszkańców tej wyspy, a gdy się tameczne władze wzbriały jej złożyć, wysadził wojsko na ląd, zrabował wyspę, i wielu mieszkańców z sobą wprowadził.

Odebrany list z *Syra* zwiastuje, że wysłany Kommissarz z *Idryi* przybył do tej wyspy, i żądał od osiadłych na niej Idryotów, aby natychmiast złożyli 150,000 piastrow, zagrażając im, że jeśli się będą wzbriać tego uczynić, majątek ich znajdujący się w *Idryi* zostanie skonfiskowany, a nawet użyją przymusu względem ich osób. Aby usprawiedliwić to żądanie, oświadczył Kommissarz: że Idryjscy prymaci musieli wyłożyć niezmierne summy, aby poskromić wzburzenie ludu.

Mało odebraliśmy wiadomości z Greckiego stałego lądu; potwierdza się wiadomość o wzmożeniu twierdzy *Aten* przez *Krisiotego*. *Reszyd Basza* znajduje się w krytycznym położeniu, z powodu, iż zwykle część Albańczyków opuszcza wojsko, gdy regularnie nie pobiera żołdu, lub nie ma nadziei zdobycia łupów; położenie to staje się gorszym, ponieważ kilku greckich dowódców wznieciło powstanie w podbitych tego lata ludach w tyle będących. Nie słyhać o *Ibrahime Baszy*, prócz, że ciągle bawi w *Modon*, i oczekuje na przybycie Egipskiej floty z żywnością i wojennymi zapasami.

Dowódca Francuzkiego okrętu, który tu dziś zrana zawinął, wystawia okropny obraz okrucieństw, popełnionych przez Greckich morskich rozbójników względem kupieckich okrętów wszystkich narodów, które mają nieszczęście dostać się w ich ręce. Nayświeższą tego rodzaju nanygodziwość spełniono dnia 1 b. m. przy wyspie *Scio*, na północno-amerykańskim kupieckim brygu, który wyszedł pod żagle z *Marsylii* do *Samos*. W dniu pomienionym zrana, napadły 4 Greckie statki, każdy o 80 ludziach na bryg wzmiankowany. Staby do oparcia się przemagającej sile, został przez morskich rozbójników postrzeżony; tu dopiero rozpoczęła się nayokropniejsza scena; rozbójnicy skępowali Kapitana i jego ludzi, i zbili ich niemilosierdzie, gdyż uporczywie nie chcieli wskazać miejsca, gdzie się znajdowały pieniądze (1400 twardych piastrow). Nakoniec rozbójnicy znaleźli je po długim szukaniu, oraz wiele kosztownych rzeczy, zegarków i. t. d. Nie kontentując się tą zdobyczą, zrabowali wszystko co znaleźli na okręcie, żywność, suknie, pościel, poczem opuścili tak zrabowany okręt.

Odebrane dziś zrana wiadomości potwier-

dżają zaszłe zdarzenia w *Idryi* i popełnione przez tamtejsze pospólstwo zbrodni. Dodają, iż zapalono i dom *Miaulego*; tey ostatniej wiadomości nadaje wiarogodność ta szczególniej okoliczność, że po powrocie z swojej gorszącej wyprawy do *Samos*, żądał od Idryotów kontrybucyi 80,000 piastrow, podczas, gdy go rząd tamtejszy powołał do zdania sprawy z podziału łupu, odebranego nieszczęśliwym Samiotom.

Podług wiadomości odebranych z *Korfu*, panował w *Napoli di Romania* naywiększy bezrząd. Różni naczelnicy znajdujący się w tej twierdzy, są w ustawicznej z sobą kłótni, po której często krwi rozlew następuje. Naywięcej przeciwko sobie rozjątrzeni przeciwnicy są: *Fotamara*, dowódca twierdzy, i bracia *Griva* (z *Missolungi*) dowodzący w twierdzy *Palamidi*. Obadwa strzelali do siebie 13 grudnia przez kilka godzin. Biedny lud chronił się do kościołów, a gdy ogień ustał, zebrał się na placu. Rozlegał się wszędzie odgłos nazwiska *Dymitrego Ipsylantego*; lud wybrał go na dowódcę; wywiódł go z jego pomieszkania i zaprowadził na plac; lecz on nie wielką chęć okazywał do przyjęcia ofiarowanego sobie zaszczytu. Mniemano, że się tylko obawiał, iż to wszystko było ułożonem z powodu oddalenia się członków rządu do *Eginy*, aby obiać wodze rządu: domysł oparty na znanych związkach *Ipsylantego* z *Grivsem* w *Palamidi*.

— Dnia 1 stycznia —

Wojsko tureckie ma wynosić 300,000 ludzi. Zuayduje się tu 2300 ludzi w koszarach *Dsebedskich*, 2500 w koszarach *Arabadschi*, 3000 w koszarach dawnego seraju; 4000 *seymenów*, 3000 *bostandich*; 5000 postano do *Dardanellów*, *Tenedos*, *Chios* i *Morei*, 10,000 było d. 3 zeszłego miesiąca w *Boli*, których blisko połowa tu nadciągnęła. W zbrojowni utrzymuje rząd 600 ludzi; liczba ta ma być powiększona do 3000. Przy korpusie kapitana *baszy* są umieszczeni oficerowie europejscy. Liczba *Toptszów* (artylleryzystów) powiększy się z 16,000 do 30,000; *bombardyerów* jest 6000. Słyhać, iż osada tureysza składać się będzie ze 120,000 żołnierzy. Grecy w *Albanii* mieli się zbuntować, i *Izmael basza* przeciw nim ruszył. Odkryto spisek, przez *Albańczyków* uknowany, a z tego powodu kilkaset ludzi skazano na wygnanie. *Basza* w *Mouch* podniósł rokosz przeciw *Porcie*; *Galib basza* w *Erzerum* odebrał rozkaz, aby z wojskiem wyszedł przeciw niemu. Wielki *Sułtan* był wczora w zbrojowni, i kazał czynić obróty nowemu wojsku.

Układy w celu pogodzenia *Porty* z *Grecyą*, popierane dotąd przez jednego tylko Pana *Stratford Canning*, Posła angielskiego, który od *Reis Effendego* odbierał zawsze odmowne odpowiedzi, są w jednakowym stanie. Systemat reformy obiecuje zamierzony skutek; w samey tylko *Azyi*, gdzie bardzo wiele jest wygnańców i zbiegów, pokazuje się gdzieniegdzie opór. *Basza* w *Alepie* musiał uciekać przed zawziętością *Janczarów*, i firman względem ich zniesienia nie został przywiedziony do skutku. Podobny opór zagraża w bliskości stolicy na brzegu *azyatyckim*, gdzie liczba niechętnych coraz się powiększa.

Ibrahim basza ruszył z 1500 Arabów ku *Caritene*, lecz w trzech miejscach pobity został, i znaczną stratę poniósł. Chciał się także posunąć ku prowincyi *Calavrita*; lecz doznał odporu w *Tissotam*. Grecy czekali na niego w wąwozach *Sopotos*, ale wrócił do *Trypolizy*.

— W i l n o. —

Dnia 5 terażniejszego miesiąca, to jest, w następującą sobotę, będzie dana przedostatnia Wielka *Maskarada*, na dochód ubogich, w domu *WW. Millerów*. Cena od wejścia złotych 4.

Pozwolono drukować. Z polecenia *JW. Litewskiego*, Wojennego Gubernatora. *Andrzej Bucharshi* Rzeczywisty Rada Stanu i Kawaler.

• Drukarni Redakcyi.

Wilno dnia 4 lutego r. r. 1827 Roku.

О Б Ъ Я В Л Е Н І Е.

1 Огнь Липовско-Виленскаго Губернскаго Правленія.

По предспавленію Виленскоі Казенной Палаты Г. Минуспру Финансовъ съ прошеніемъ разрѣшенія на открытіе въ Городѣ Вильнѣ ярмонки въ концѣ апрѣля мѣсяца, начиная съ 25го числа, по случаю спеченія разнаго званія людей бывающаго въ сіе время на коншраксахъ; огнь Г. Миниспръ Финансовъ соглашался на дачу испрашиваемаго Палатою позволенія, сообщалъ Г. Управляющему Министерствомъ Внутреннихъ дѣлъ; а сей находя, что въ городѣ Вильнѣ ни одной ярмонки не существуетъ, и что открытіе оной во время съезда на коншраксы можетъ быти весьма благоприятно и для Вильна и вообще для торговли, обстоятельство сіе предспавлялъ разсмотрѣнію ЕГО ВЫСОЧЕСТВА. ЕГО ВЫСОЧЕСТВО не находя съ своей стороны никакого препятствія въ учрежденіи въ городѣ Вильнѣ ярмонки, но напрошивъ признавая оную полезною, въ повелѣніи огнь 25го Юля 1826го года на имя Г. Липовскаго Военнаго Губернатора и Кавалера послѣдовавшемъ предписаніи изволилъ, объ открытіи таковой учинити законное распоряженіе; во исполненіе чего и въ слѣдствіе предложенія по сему предмету огнь Г. Гражданскаго Губернатора, по предписанію Г. Военнаго Губернатора и Кавалера Губернскому Правленію даннаго оное зделавъ распоряженіе объ открытіи въ Вильнѣ ярмонки въ концѣ апрѣля мѣсяца, начиная съ 25го числа, объявляетъ объ ономъ сверхъ того и посредствомъ припечатанія въ Газетѣ Липовскаго Курьера. Генваря 26го дня 1827го года. Ассесоръ Іосифъ Шульцъ-Секретарь Коваленокъ. Начальникъ Штаба Конаржевскій.

О Г Л О С З Е Н І Е.

1 Od Litewsko-Wilenskiego Gubernialnego Rządu.

Na przedstawienie Izby Skarbowey Wileńskiej do P. Ministra Skarbu z prośbą o rezolucyą, względem zaprowadzenia w mieście Wilnie jarmarku pod koniec miesiąca kwietnia, zaczynając od dnia 25, z okoliczności zgromadzania się różnego stanu ludzi podczas trwających w tym czasie kontraktów; P. Minister Skarbu zgadzając się na danie proszonego przez Izbę pozwolenia, uwiadamił P. Zarządzającego Ministerium Spraw wewnętrznych, a ten znalazłszy, że w mieście Wilnie żadnego niema jarmarku, i że zaprowadzenie jego w czasie zjazdu na kontrakta, może bydź bardzo pożytecznem i dla Wilna i w ogólności dla handlu, okoliczność tę przedstawiał do uwagi Jego CESARSKIEY WYSOKOŚCI. Jego WYSOKOŚĆ, nie znajdując ze swej strony żadney przeszkody do zaprowadzenia w mieście Wilnie jarmarku, ale owszem uznając go za pożyteczny, w rozkazie pod d. 25 julii 1826 roku, na imie P. Litewskiego Wojennego Gubernatora i Kawalera danym, raczył przepisać, o zaprowadzeniu jarmarku uczynić prawne rozporządzenie; dla wykonania tego i w skutek przełożenia w tym celu P. Cywilnego Gubernatora na przedpisanie P. Wojennego Gubernatora i Kawalera dane Rządowi Guberskiemu, który uczyniwszy to rozporządzenie względem zaprowadzenia w Wilnie jarmarku pod koniec miesiąca kwietnia, zaczynając od d. 25, ogłasza o tem nadto i przez wydrukowanie w Kuryerze Litewskim. Dnia 26 stycznia 1827 roku.

Assesor Józef Szulc.
Sekretarz Kowalenok.
Naczelnik Stoła Konarzewski.

О Б Ъ Я В Л Е Н І Е

О Коммерческой Газетѣ, издаваемой отъ Департамента Внѣшней Торговли.

Для распространенія между Россійскимъ Купечествомъ всякаго рода Коммерческихъ свѣдѣній, которыхъ доспавляли бы оному средству давать вѣрнѣйшее направленіе торговымъ своимъ занятіямъ, отъ Департамента Внѣшней Торговли, съ Высочайшаго разрѣшенія издается *Коммерческая Газета* на нижеслѣдующемъ основаніи:

Газета сія имѣетъ выходить два раза въ недѣлю на Россійскомъ и Нѣмецкомъ языкахъ, и будетъ заключать въ себѣ слѣдующіе предметы:

Указы и Постановленія.

1) Постановленія и распоряженія Правительсва по части внѣшней торговли, относящіяся къ общему свѣдѣнію.

Торговля внѣшняя и внутренняя.

2) Извѣстія о движеніи торговли въ главныхъ Россійскихъ и Иностранныхъ Портахъ; о количествѣ, какъ привозныхъ такъ и отпускаемыхъ товаровъ, и о ходѣ торговли по сухопутнымъ нашимъ границамъ.

3) Извѣстія о ходѣ нашей заграничной торговли; объ успѣхахъ или неудачѣ въ сбытѣ нашихъ произведеній, какъ сырыхъ, такъ и обработанныхъ, о цѣнахъ, по коимъ онѣ въ разныхъ Портахъ продаваемы были, и о причинѣ упадка или возвышенія оныхъ.

4) Свѣдѣнія по части мануфактуръ и внутренней торговли, шребующія скорого обнаруженія.

М о р е п л а в а н і е.

5) Извѣстія о числѣ приходящихъ къ главнымъ Россійскимъ и Иностраннымъ Портамъ и отходящихъ отъ нихъ кораблей, особенно о числѣ Россійскихъ кораблей, о величинѣ ихъ и грузѣ, съ показаніемъ именъ хозяевъ.

О Г Л О С З Е Н І Е.

О Газетѣ handlowey, wydawaney przez Departament handlu zewnętrznego.

Dla rozszerzenia pomiędzy kupiectwem rossyiskiem wszelkiego rodzaju wiadomości handlowych, któreby dostarczały mu środków do nadania pewniejszego kierunku swym handlowym działaniom, przez Departament handlu zewnętrznego, z Na y w y ż s z e g o zezwolenia, wydaje się *Gazeta handlowa*, na osnowie następującej:

Газета та ма wychodzić два razy na tydzień, w językach rossyiskim i niemieckim, i będzie zawierała w sobie następujące rzeczy:

Указы и Постановленія.

1) Postanowienia i rozporządzenia Rządowe w wydziale handlu zewnętrznego, dla powszechney wiadomości potrzebne.

HANDEL ZEWNĘTRZNY I WEWNĘTRZNY.

2) Wiadomości o ruchu handlowym w głównych rossyiskich i zagranicznych portach; o ilości, tak przywożonych jako i wyprowadzanych towarów, i o obrócie handlu na granicach naszych lądowych.

3) Wiadomości o obrócie naszym zagranicznym handlu; o pomyslnym lub niepomyślnym odbycie naszych produktów, tak surowych, jako i wyrobionych; o cenach, podług jakiej te produkta w różnych portach przedawane były, i o przyczynie zniżenia lub podwyższenia ich.

4) Wiadomości o rękodzielnach i handlu wewnętrznym, wymagające prędkiego ogłoszenia.

Ż E G L U G A.

5) Wiadomości o liczbie przychodzących do głównych rossyiskich i zagranicznych portów i odchodzących z nich okrętów, udzielnie o liczbie okrętów rossyiskich, o ich wielkości i ładunku, z wyrażeniem nazwisk właścicieli.

6) Извѣстія о кораблекрушеніяхъ и другихъ въ морѣ происшедшихъ, относящихся до нашей торговли.

ПРЕЙСЪ-КУРАНТЬ.

7) Преисъ-куранти шоварамъ, какъ Россійскимъ, такъ и Иноспраннымъ, въ главнѣйшихъ нашихъ Портахъ.

БИРЖЕВЫЙ КУРСЪ.

8) Денежный биржевый курсъ въ главныхъ торговыхъ мѣстахъ, также курсъ разныхъ кредитныхъ бумагъ.

С М Ъ С Ъ.

9) Извѣстія объ учрежденіи въ другихъ земляхъ важныхъ торговыхъ домовъ, банковъ, торговыхъ обществъ и страховыхъ заведеній.

10) Извѣстія о банкротствахъ важныхъ торговыхъ домовъ, и о дѣйствіи оныхъ на торговлю.

11) Публикаціи о новыхъ книгахъ, до промышленности и торговли относящихся, и разныхъ любопытныхъ, какъ заграничныхъ, такъ и внутреннихъ извѣстій.

12) Разныя публикаціи или объявленія, какъ оныя Россійскаго, такъ и оныя иноспранныаго купечества, и проч.

ПОЛИТИКА.

13) Современная Политика въ отношеніи къ торговымъ дѣламъ.

Подписная цѣна сей Газеты, за 104 номера, съ доставленіемъ въ С. Петербургъ на домъ и съ пересылкою во все города Россійской Имперіи, назначается *двадцать пять* рублей. Подписка въ С. Петербургъ принимается въ Департаментъ Внѣшней Торговли, въ Таможню, у книгопродавца В. Грефа, комиссіонера Императорской Публичной Библиотеки, жилищелство имѣющаго противъ Адмиралтейства въ домъ Щербакова N. 91. Особы же иногородныя благоволяющыя относиться въ Газетную Экспедицію С. Петербургскаго Почтамта, съ приложеніемъ денегъ и означеніемъ своихъ адресовъ.

ПРОСПЕКТЪ ГОРНАГО ЖУРНАЛА.

Высочайше учрежденный при Горномъ Кадетскомъ Корпусѣ Ученый Комитетъ по Горной и Соляной части будетъ продолжать на будущій 1827 годъ изданіе Горнаго Журнала, начавшее съ Юля мѣсяца нынѣ 1825 года. Предметны, входящія въ составъ Журнала, состояющія съ же, именно:

I. *Горныя законоположенія.* Въ семь отдѣленіи должны заключаться Правительственныя постановленія, издаваемые въ Россіи по Горной, Соляной и Мѣнной части. Въ сію спашью могутъ также входить и иноспранныя учрежденія сего рода, достойныя вниманія и любопытства.

II. *Минералогія.* Сюда принадлежитъ все, что относится къ Ориктогнозисъ, Кристаллографіи, Ориктографіи, Геогнозисъ и Геологисъ. Здѣсь будутъ имѣть мѣсто поучительныя практическія о сихъ наукахъ, открытія, любопытныя опыты, наблюденія чрезъ нихъ производимыя, и проч. — Особенное же вниманіе обращено будетъ на описаніе Россійскихъ минераловъ, ихъ свойствъ, мѣстопохожденій и ш. д., а равно на собраніе по возможности свидѣній для составленія геологическаго описанія Россіи.

III. *Химія.* Въ семь отдѣленіи будутъ помещаемы: практическія о разныхъ химическихъ предметахъ, новыя открытія по сей наукѣ, разложенія минераловъ, опыты, произведенныя въ Департаментѣ Горныхъ и Соляныхъ дѣлъ, для изысканія удобнѣйшихъ и совершеннѣйшихъ средствъ полученія полезныхъ продуктово и проч.

IV. *Горное дѣло.* Сие отдѣленіе будетъ заключать въ себя: систематическія разсужденія о Горномъ искусствѣ (exploitation des mines), описанія примѣчательныхъ рудниковъ, какъ иноземныхъ, такъ въ особенностяхъ Россійскихъ,

6) *Вѣдомости о разбичіи'сѣ окрѣтовъ и иныхъ на морзу wypadkach, сѣгающихъ сѣ до нашего handlu.*

PREIS-KURANT.

7) *Preis-kurant towarów tak rossyyskich, jako i zagranicznych w główniejszych naszych portach.*

KURS BIRŻOWY.

8) *Kurs pieniężny birżowy w głównych handlowych miejscach, także kurs różnych kredytowych papierów.*

ROZMAITOŚĆ.

9) *Wiadomości o założeniu w różnych krajach znakomitszych handlowych domów, banków, towarzystw handlowych i zaprowadzeń assekuracyynych.*

10) *Wiadomości o bankructwach znakomitszych handlowych domów, i o ich działaniu na handel.*

11) *Ogłoszenie o nowych książkach, sęgających sę do przemysłu i handlu, i różne ciekawe, tak zagraniczne, jako i krajowe wiadomości.*

12) *Rozmaite publikacye lub ogłoszenia, tak od rossyyskiego kupiectwa, jako i od zagranicznego. i. t. d.*

ПОЛИТИКА.

15) *Współczesna polityka co do interessow handlowych.*

Цена пренумерациуна тей газеты, за 104 номеровъ, з доставленіемъ в Санкт-Петербургъ до дому и з престаніемъ до wszystkich miast Cesarstwa Rossyyskiego, назначаетъ сѣ 25 rub. Пренумерата прѣимуетъ сѣ в Санкт-Петербургъ в Департаментѣ handlu zewnetrznego, в Таможни, у хіегарза В. Грефа, Коммисарта Цесарскихъ publiczney Biblioteki, mieszkaющего на przeciwko admiralicyi в domu *Szerbakowa N. 91.* Особы за с провинци, рача згѣсзач сѣ до Expedicyi gazetney Pocztaму Санкт-Петербургскаго, з прѣячаченіемъ пениѣдзы и wyraźnem zapisaniem adresow swoich.

ПРОСПЕКТЪ ДЗИЕННИКА ГОРНИЧЕГО.

На у вышеу установионый Комитетъ прѣ гóрничымъ кадетскимъ Корпусіе, издавать бѣдзие на рокъ наступяюцъ 1827, *Dziennik Górniczy*, которъ зачалъ wychodzić od мѣсяца lipca 1825го року. Матерые належаче до складу Дзиенника, позостаня тежъ same, а мianowicie:

I. *Ustawy Górnicze.* W тей чѣсти mają zawierać сѣ postanowienia Rządowe, wydawane w Rossyi в wydziale górnicznym, robot solnych i menniszych. Do tego artykułu mogą także wchodzić i urzadzenia zagraniczne tego rodzaju, zasługujące на увагѣ i ciekawość.

II. *Mineralogia.* Tu należy wszystko, co сѣ сѣга до oryktognozyi, krystallografii, oryktografii, geognozyi i geologii. Tu бѣдзя мѣсты мѣйсце uczące traktaty о tych naukach, wynalazki, ciekawe doświadczenia, postrzeżenia i t. d. Szczególniey zaś uwaga бѣдзие zwrócona на описаніе minerałów rossyyskich, ich własności, мѣйсце, w których сѣ знайдуня i t. d., niemniey на zebranie, ile można, wiadomości, do ułożenia geologicznego opisania Rossyi.

III. *Chemia.* W тей чѣсти бѣдзя umieszczane: traktaty о różnych chemicznych rzeczach, nowe в тей nauce odkrycia, rozbiór minerałów, doświadczenia, czynione в Departamencie robot górnicznych i solnych, dla wynalezienia dogodnieyszych i pewnieyszych środków do otrzymania przytecznych produktów i t. d.

IV. *Górnictwo.* Ten oddział бѣдзие zawierać в sobie: systematyczne rozprawy о sztuce górnictwa (exploitation des mines), opisania znakomitszych kopalni, tak zagranicznych, jako в szczególności rossyyskich, różnych robot kopal-

различных разработок, крепей, подземных ходов, горных машин и проч.

V. *Заводское дѣло.* Трактаты о примѣчательнѣйшихъ, по какимъ-либо отношеніямъ, металлургическихъ процессахъ, изложеніе новыхъ открытій, усовершенствованій и опытовъ по Металлургіи вообще, полныя описанія металлургическихъ заводовъ, какъ иноземныхъ, такъ въ особенности Россійскихъ, съ показаніемъ ихъ совершенствъ и недостатковъ и проч.—Сія и подобныя сочиненія войдутъ въ сіе отдѣленіе; особенная же въ ономъ снѣжъ будетъ посвящена Россійской Горной Исторіи.

VI. *Монетное дѣло.* Сюда относятся изобрѣтенія и усовершенствованія разныхъ машинъ и процессовъ, до Монетнаго дѣла относящихся, полное описаніе устройства и работъ С. Пешербургскаго Монетнаго Двора, сравнительныя показанія о пробахъ и вѣсѣ монетъ въ разныхъ Государствахъ, разборъ Монетныхъ системъ, вѣрнѣйшія средства для испытанія и оплічія насѣблящихъ оны поддѣльныхъ монетъ, процессы получения въ чистѣйшемъ видѣ золота, серебра и проч.

VII. *Соляное дѣло.* Въ сіе отдѣленіе войдутъ трактаты о примѣчательнѣйшихъ Галлургическихъ процессахъ, изложеніе новыхъ опытовъ, открытій и усовершенствованій по Галлургіи вообще, показаніе достоинствъ и вниманій иностранныхъ соловаренныхъ производствъ, полное и систематическое описаніе въ Россіи находящихся соловаренныхъ заводовъ, соляныхъ озеръ, мѣсторожденій каменной соли, съ показаніемъ методы разработкы оной, изложеніе системы продовольствія солью Россійскаго Государства и проч.

VIII. *Всеобщая Горная и Соляная Библиографія.* Здѣсь будутъ излагаемы въ хронологическомъ порядкѣ извѣстія о выходящихъ на всѣхъ языкахъ книгахъ, относящихся къ тѣмъ наукамъ и искусствамъ, о которыхъ въ Горномъ Журналѣ практиковано будетъ, съ замѣчаніями и рецензіями.

IX. *Биографическія извѣстія и Некрологіи.* Жизнеописанія славныхъ натуралистовъ и другихъ ученыхъ мужей, оказавшихъ услуги по Горной, Соляной и Монетной части, составляющія будущъ сіе отдѣленіе.

X. *Слѣсь.* Подъ сею снѣжъ заключающіяся будутъ все, что не имѣетъ на себѣ печати систематическаго расположенія, также уведомленія, объявленія объ открытій, если уже по отдѣленію, къ которому оныя принадлежатъ, опечатаются.

Сія предмѣты не могутъ быть излагаемы въ вообще непременно въ каждой книжкѣ Журнала, но всякая изъ нихъ сослѣдуетъ извѣстное число отдѣленій по усмотрѣнію Ученаго Комитета; въ совокупности же войдутъ въ Журналъ всѣ вышепомянутыя снѣжы.

Каждый мѣсяцъ будетъ выходить одна книжка Горнаго Журнала, состоящая изъ восьми до десяти печатныхъ листовъ и болѣе, съ чертежами или рисунками. Цѣна всему годовому изданію полагается, съ пересылкою во всѣ мѣсяца, сорокъ рублей; а для Чиновниковъ, служащихъ по Горной и Соляной части, двадцать рублей ассигнаціями.

Подписка на Горный Журналъ принимается въ Департаментѣ Горныхъ и Соляныхъ Дѣлъ. При подпискѣ выдается билетъ на полученіе Журнала. Относятся или прямо въ Департаментъ, или къ Секретарю Ученаго Комитета Шапошникову, въ помѣ же Департаментѣ служащему. Иногородныя особы благоволять адресоваться въ Газетную Экспедицію С. Пешербургскаго Печшамта.

ныхъ, скалъ, подземныхъ ходниковъ, машинъ горничныхъ и т. д.

V. *Умѣяности Techniczne.* Трактаты о важнѣйшихъ, въ какомъ-либо взглядѣ, металлургическихъ процессахъ, выкладъ новыхъ вынalezk, усовершенствій и дошвидченій въ металлургіи въ повсzechности, полное описаніе фабрикъ крущцовыхъ, такъ заграничныхъ, какъ въ щегольности росыискихъ, з показаніемъ ихъ дошкolly и недостаточности и т. d. — Те и подобныя матерые, склададъ бѣдъ ten oddział; щегольны заш въ ней артыкулъ, бѣдъіе пошвъіеony historyi górnictwa w Rossyi.

VI. *Mennictwo.* Tu co do wynalezienia i udoskonalenia rozmaitychъ машинъ и processow, do robotъ mennicznychъ należącychъ, полное описаніе устройства и работъ mennicy Petersburskiej, porównanie próbъ i wagi monetъ w różnychъ Państwachъ, rozbiór systematowъ mennicznychъ, najdoskonalsze sposoby dochodzenia i odróżnienia monety prawdziwej od fałszywej, processa do otrzymania najczystszeo złota, srebra i t. d.

VII. *Zupnictwo.* Do teo części wchodzą bѣдъ трактаты о славнѣйшихъ hallurgicznychъ processachъ, выкладъ новыхъ дошвидченій въ Hallurgii въ повсzechности, описаніе о lepszychъ заграничныхъ processachъ warzenia soli, полное и systematyczne описаніе въ Rossyi фабрикъ до jeo wywarzenia, jeziorъ solnychъ, mieysc znajdowania się kamienneo soli, z okazaniem metody wydobywania jeo, wyłożenia systematu opatrywania w sól Państwa Rossyyskiego i t. d.

VIII. *Powszechna bibliografія górnicza i zupnicza.* Tu bѣдъіе wykładana w porządku chronologicznymъ wiadomośc о wyszłychъ xiążkach, odnoszącychъ się do tychъ naukъ i sztuk, o których w Dzienniku górnicznymъ bѣдъіе traktowano, z uwagami i recenzją.

IX. *Wiadomości biograficzne i nekrologi.* Opisanie życia sławnychъ naturalistowъ i innychъ uczonychъ ludzi, zasłużonychъ w górnictwie, zupnictwie i mennictwie, склададъ część тѣ бѣдъіе.

X. *Rozmaitość.* Pod tymъ artykułemъ zawierać się bѣдъіе to wszystko, co nie ma на sobie piętна systematycznego układu; takożъ uwiadomienia о wynalezkachъ; jeśli jużъ ta część, do której one należą, bѣдъіе wydrukowana.

Те предмѣты не могутъ бѣдъіе umieszczane wszystkie razem, nieodmiennie въ каждомъ numerze Dziennika, ale każdy obeymować bѣдъіе pewną liczbę oddziałowъ, podługъ uwagi Komitetu naukowego; wciаgu zaśъ Dziennika umieszczane bѣдъіе wszystkie powyższe artykuły.

Każdego mѣсяца wychodzić bѣдъіе jeden numer Dziennika górnicznego, składający się od ośmiu do dziesięciu arkuszy drukowanychъ i więcey, z potrzebnychъ rycinami. Cena roczna z przesyłaniem на całe Państwo rubli czterdzieści, а dla urzędnikowъ wydziału górnicznego dwadzieścia rub. asygnacyynych.

Prenumerata на Dziennikъ Górniczny przyyмуje się въ Departamencie robotъ górnicznychъ i solnychъ. Prenumerującemu выдадъіе билетъ на odbieranie Dziennika. Zgłaszać się albo prosto do Departamentu, albo do Sekretarza Komitetu naukowego Szaposznikowa, w tymże Departamencie zostającego. Osoby на prowincyi raczą addressować się do Expedycyi gazetney Poczтамtu Sankt-Petersburskiego.

1 Sąd Taxatorsko Exdywizorski w majątku Poniemuniu Powiecie Grodzieńskim na podział funduszów po zeszyłych Szatackim Sowieńniku Antonim i Pułkowniku Woysk Polskich Ignacym Lachnickich, Dekretem Remissyjnym Sądu Głównego 2go Departamentu Grodzień. ustanowiony, na zaspokojenie należności Skarbowych, na dobrach Konkursowi uległych opierających się, uznawszy licytacją ruchomości, biblioteki, machin fizycznych, statków spławnych, bydła i owiec po zeszyłym Pułkowniku Lachnickim pozostałych, determinował onę przez poprzednie w Gazetach ogłoszenie na dzień 10 styczni terażniejszego 1827 roku, lecz gdy na takowy termin mała tylko część ruchomości do Grodna sprowadzoną być mogła, i zdarzone w owym czasie ciągle niepogody i upadłe nadzwyczajnie duże sniegi, były przeszkodą zebrania się Kontrahentów; dla tego Sąd po sprzedaży małej tylko części w Mieście Grodzień ruchomości, przymuszonym był odroczyć licytacją na dalszy dogodniejszy czas, którą przez każdego z trzech urzędników poosobno ostatecznie i niezawodnie, różnego rodzaju ruchomości, oranżeryi, biblioteki i trunków w Majątku Poniemuniu dnia 20, a żywiołów, jako to: bydła w gatunkach Holsztyńskim, Szwajcarskim i Tyrolskim zwanego, tudzież owiec w gatunku Hiszpańskim, machin, statków spławnych, w Miasteczku Indurze na dzień 25, i w Lachnowie na dzień 26 miesiąca februarii terażniejszego roku przeznacza, i chociażby jedna licytacja ukończoną nie została, tedy druga w naznaczonym terminie przez innego urzędnika niezawodnie kontynuowaną będzie, na jaki czas do wyznaczonych miejsc powtórnie Kontrahentów wzywa.

Augustyn Wereszczaka Exdywizor Prezydujący.

Władysław Wolmer Sędzia Exdywizorski.

Stanisław Jundziłł Sędzia Exdywizorski.

Regent Ignacy Imbra.

2 Rada Seminaryum Głównego Duchownego przy Uniwersytecie CESARSKIM Wileńskim podaje do wiadomości publicznej, że w terminach dnia 7, 11, i ostatecznym 14 lutego m. t. odbywać się będzie w Sali Obrad Uniwersytetu licytacja na dostarczenie w ciągu roku idącego dla pomienionego Seminaryum mięsa wołowego świeżego i w dobrym gatunku, od trzynastu do czterdziestu tysięcy funtów. Ktoby więc żyzył do takowej licytacji należeć, zechce stawić się w terminie oznaczonym.

Sekretarz Antoni Potocki.

2 Opieka Szlachecka powiatu Wileńskiego po otrzymaniu wiadomości o zeyściu z tego świata w mieście Wilnie szlachcica Jana Kirszensteina Murgrabiego pałacu do JW. Jenerała dywizyi woysk Polskich Hrabiego Paca należącego, wszelki po zmarłym fundusz pozostały opisawszy; będzie w sali Sądu Ziemstwa Wileńskiego od dnia 20 następującego miesiąca lutego wyprzedawać przez publiczną licytacją. Wzywają się więc successorowie zeszyłego Jana Kirszensteina, aby w terminie prawami przepisany dla wzięcia spadku do Opieki Szlacheckiej powiatu Wileńskiego z dostatecznymi dowodami tak probującymi stopień successorstwa, jako też że bliższych i równych niema, przybyli. Roku 1827 mca stycznia 29 dnia.

Sekretarz Szlachecki P. W. Zygmunt Siemaszko.

2 Od Mińskiego Gubernialnego Rządu ogłasza się, iż na jednoroczne wyżywienie utrzymujących się w mieście Mińsku aresztantów, od 1go marca terażniejszego roku, będą się odbywać w Izbie Skarbowej Mińskiej targi, mianowicie: 1szy 21, 2gi 22, i 3ci 23, a przetarg d. 24 lutego terażn. 1827 roku; zatem zyczący przyjąć na siebie takowe wyżywienie, zechcą przybyć z dostatecznymi ewikcyami do tej Izby, w której okazane będą dla targujących warunki. Dnia 22 stycznia 1827 roku.

Sekretarz Felicyan Arcimowicz.
Powytozyk Zieniewicz.

2. Niżej podpisany z okazji edyktalnego pozwu po kredytorów JOXCia Jmci Ignacego Puzyny Starosty Dzievienisk. Kawalera orderów Pol. przed Sąd Taxator. Exdywizor. wyniesionego, a w dodatku Kuryera Litew. N. 133 1826 r. 5 listopada zamieszczonego, znajdując w rędzie kredytorów JOXCia Alexandra Puzyny Starosty Dzievienisk., który mnie od lat 1814 i 1815 za inskrypcjami obligowemi własnoręcznymi, w porze swojej oblatowanemi, rub. sr. kilka tysięcy zawinił, i o niepłaconiu kapitałów ani procentów niejednokrotnie urzędowemi manifestami jest obwołony, czuję się być w obowiązku ogłosić przez gazetę niniejsze ostrzeżenie, iż jakakolwiek z wyroku Sądu Exdywizor. nastalego, lub nastać mającego, scheda w majątku debitora na rzecz JOXCia Alexandra Puzyny okaże się; ażeby, jako na fundusz długiem obciążony mając baczność, nikt w żadne układy czy to nabycia czyli innego tytułu tranzakta niezaspokoiwszy mojej pretensyi nie wchodził, inaczej winę straty swojej, sam sobie przyznać będzie musiał; o czem ostrzegają podpisując się. Dat roku 1827 styczni 27.

Stanisław z Gallow Okrasimski Sędzia Gran. Wileń.

Dozwala się drukować 28 stycznia 1827 r.
Cenzor Symon Żukowski.

Numer 1 Dziennika Wileńskiego roku 1827, zawiera następujące materje:

Literatura nadobna. Tomasz Walker, powieść gminna z Irwina. Urojenia, przekład z Schillera. — *Historja* Poselstwo Krzysztofa Xiecia Zbarskiego do Turcyi w 1622 roku. *Historja* Rycerstwa przez Karola Mills. — *Krajoznawstwo*. Niektóre szczegóły o Chryścianach zwanych Chaldecyckami. Wiadomości historyczne i statystyczne o Georgii czyli Gruzji. — *Nekrolog*. Barona Marschall von Bieberstein. — *Fizyka*. O położeniu terażniejszém równika magnetycznego — *Chemia*. Wyciąg z prac chemicznych Ottona Unverdorben. — *Botanika*. Rys wegetacyi inflantskiej. O roślinach krzewiących się w okolicach Stambułu. — *Zoologia*. O zwierzętach ssących Ameryki Północnej. O owadach pasożytnych, znajdujących się na zwierzętach domowych. — *Mineralogia*. Opisanie nowo odkrytych lub mniej znanych minerałów. *Meteorologia*. Wypadki obserwacyi meteorologicznych robionych w Obserwatoryum Wileńskim w 1826 r. — Dostrzeżenia meteorologiczne w Warszawie 1826 r. — Zniszczenie Teneryfii. — *Astronomia*. Nowy Komet. *Nauki Stosowane*. Wykład niedostateczności w przysposabianiu i używaniu nawozu roślinnego z uwagami nad ich poprawieniem. O drogach żelaznych. O użyciu w czasie dystyllacyi termometru zamiast alkoholometru. Farba zielona brunświcka. Lakier na meble. Sposob robienia papieru safijanowego. Podlewa do zwierciadeł. Nowy sposob walenia sukna. — *Nowiny Naukowe*. Pierwszy stoletni obchód założenia Cesarzkiej Akademii nauk St. Petersburgskiej. Lista członków honorowych i korespondentów obranych. Zadania do nagród teyże Akademii. Medal złoty z teyże okoliczności wybity. Towarzystwo przy. n. w War. Nowe dzieła: polskie, rossyjskie, cudzoziemskie.